

UNISS
UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI SASSARI

**UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI BARI
ALDO MORO**

**UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI**

**UNIVERSITÀ
degli STUDI
di CATANIA**

**FACOLTÀ de
ISTORIE**

CSCC

CENTRUL DE STUDII CLASICE ȘI CREȘTINE

**XIII CONVEGNO ROMENO-ITALIANO
Tradizione e innovazione tra antichità classica e
medioevo: forme, strumenti e modelli di comunicazione
letteraria e artistica**

**AL XIII-LEA COLOCVIU ROMÂNNO-ITALIAN
Tradiție și inovație între antichitatea clasică și Evul Mediu:
forme, instrumente și modele de comunicare
literară și artistică**

**Iași, 26-28 settembre / septembrie 2023
Sala H1 (Facoltà di Storia / Facultatea de Istorie)**

**ORGANIZZATORE / ORGANIZATOR:
Nelu ZUGRAVU**

GRAFICA / GRAFICĂ: Anton GIURGIU

PROGRAMMA / PROGRAM

Martedì / Marți, 26 settembre / septembrie 2023

8.00-13.00

Arrivo degli ospiti / Sosirea invitaților

16.30-19.00

Moderatore / Moderator:

Nelu ZUGRAVU

16.30-16.45: Apertura del convegno; saluti istituzionali / Deschiderea colocviului; salutul organizatorilor

16.45-17.15: Relazione inaugurale / Comunicare inaugurală: Mela ALBANA (Università degli Studi di Catania), *Cultura e potere nell'età di Valentiniano I*

17.15-17.30: Discussione / Discuții

17.30-17.45: Pausa / Pauză

17.45-18.30: *Presentazione libri*

Iulian-Gabriel HRUȘCĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) presenta: M. TULLI CICERONIS *Actionis secundae in C. Verrem: Liber V*, Luigi Piacente recognovit, adnotationes criticas et indices adiecit, Claudia Tărnăuceanu Dacoromanice uertit, notis atque commentariis instruxit, Luigi Piacente et Claudia Tărnăuceanu praefationem composuerunt = M. TULLIUS CICERO, *A doua acțiune împotriva lui Verres: Cartea a V-a*, restabilirea textului latin, apparatus criticus, indici de Luigi Piacente, traducere în limba română, note și comentarii de Claudia Tărnăuceanu, introducere de Luigi Piacente și Claudia Tărnăuceanu, Editura Universității din București, 2023

Luigi PIACENTE (Università degli Studi di Bari Aldo Moro) presenta: Federica CALABRESE, *Il sito di Glastonbory. Fonti letterarie e indagini archeologiche sul 'primo' contesto cristiano di Britannia*, Aracne, Roma, 2022

18.30-19.00: Discussione / Discuții

19.30: Cena / Cina

Mercoledì / Miercuri, 27 settembre / septembrie 2023

9.00-10.15

Moderatore / Moderator:

Dan RUSCU

9.00-9.30: Nelu ZUGRAVU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Continuità lessicali – continuità e discontinuità semantiche e simboliche nelle Historiae abbreviatae di Aurelio Vittore*

9.30-10.00: Ecaterina Gabriela LUNG (Universitatea din București), *Geography and ideology in Late Antiquity*

10.00-10.15: Discussione / Discuții

10.15-10.30: Pausa caffè / Pauză de cafea

10.30-12.30

Moderatore / Moderator:
Alessandro LAGIOIA

10.30-11.00: Maria AMBROSETTI (Università degli Studi di Sassari), *Forme della narrazione drammatica in Ammiano Marcellino*

11.00-11.30: Antonella BRUZZONE (Università degli Studi di Sassari), *Paradosso, metamorfosi, spettacolo. Suggestioni ovidiane nella Gigantomachia latina di Claudiano*

11.30-12.00: Florica BOHÎLȚEA-MIHUȚ (Universitatea din București), *Classical authors in Sidonius Apollinaris' library*

12.00-12.30: Discussione / Discuții

12.30-15.00: Pausa pranzo / Pauză de prânz

15.00-17.00

Moderatore / Moderator:
Antonella BRUZZONE

15.00-15.30: Emanuel GROSU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Da refrigerium al suo contrario. Alcune sfumature del concetto nelle visiones animarum medievali*

15.30-16.00: Simona NICOLAE (Universitatea din București/ Institutul de Studii Sud-Est Europene), *L'hellénisme païen des épigrammes chrétiens (Anthologie Palatine)*

16.00-16.30: Alessandro LAGIOIA (Università degli Studi di Bari Aldo Moro), *“O misera domus Herculea”: un contributo inedito alla fortuna del mito di Ercole nel primo umanesimo*

16.30-17.00: Discussione / Discuții

17.00-17.15: Pausa / Pauză

17.15-18.30

Moderatore / Moderator:
Luigi PIACENTE

17.15-17.45: Federica CALABRESE (Ministero della Cultura, Italia), *San Barbato di Benevento. Passaggio dal paganesimo al cristianesimo in terra campana*

17.45-18.15: Dan RUSCU (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca), *La patena del vescovo Paternus di Tomi e il suo simbolismo*

18.15-18.30: Discussione / Discuții

19.00: Cena / Cina

Giovedì / Joi, 28 settembre / septembrie 2023

8.30-10.30

Moderatore / Moderator:
Simona NICOLAE

8.30-9.00: Claudia TĂRNĂUCEANU, Ana-Maria GÎNSAC (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Innovation et nouveauté dans la traduction biblique du*

latin au roumain. Les Psaumes de la Bible de Blaj (1760-1761) versus des versions antérieures [Travail réalisé dans le cadre du projet de recherche roPsalt – CNCS-UEFISCDI, code PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939]

9.00-9.30: Daniel NIȚĂ-DANIELESCU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), ***Metropolitan Veniamin Costachi’s Forewords – their role and importance in the age of “national renewal” and “European sentiment”***

9.30-10.00: Ioan-Augustin GURIȚĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), ***The source(s) of one Romanian 18th century version of The history of the fall of Constantinople***

10.00-10.30: Discussiune / Discuții

10.30-11.00: Nelu ZUGRAVU, ***Conclusioni***

UNISS
UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI SASSARI

**UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI BARI
ALDO MORO**

**UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI**

**UNIVERSITÀ
degli STUDI
di CATANIA**

**FACOLTÀ DE
ISTORIE**

CSCC

CENTRUL DE STUDII CLASICE ȘI CREȘTINE

XIII CONVEGNO ROMENO-ITALIANO
**Tradizione e innovazione tra antichità classica e
medioevo: forme, strumenti e modelli di comunicazione
letteraria e artistica**

AL XIII-LEA COLOCVIU ROMÂNNO-ITALIAN
**Tradiție și inovație între antichitatea clasică și Evul Mediu:
forme, instrumente și modele de comunicare
literară și artistică**

Iași, 26-28 settembre / septembrie 2023
Sala H1 (Facoltà di Storia / Facultatea de Istorie)

ORGANIZZATORE / ORGANIZATOR:
Nelu ZUGRAVU

GRAFICA / GRAFICĂ: Anton GIURGIU